

Załącznik Nr 1 do Uchwały IV/41/2007 Rady Gminy Chojnice z dnia 26 lutego 2007 r.

PLAN ODNOWY SOŁECTWA

CZARTOŁOMIE – JARCEWO

2007

Część I

OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ROZWOJU SOŁECTWA

1. Charakterystyka sołectwa Czartołomie – Jarcewo

Sołectwo obejmuje dwie wsie, Czartołomie (212 mieszkańców) oraz Jarcewo (185 mieszkańców). Obie wsie mogą poszczycić się starym rodowodem, sięgającym 1437 dla wsi Czartołomie roku i 1436 roku dla Jarcewa. Były to wsie szlacheckie, mające dość duże znaczenie na przestrzeni wieków. Znaczenie to wywodziło się stąd, że długo były własnością sędziów ziemskich.

Zabytki, które się tu znajdują pochodzą z XIX wieku. W ich skład wchodzi w każdej ze wsi dwory z zabudowaniami folwarcznymi. Oba dwory posiadają stare parki z unikatowymi egzemplarzami flory.

Całe sołectwo jest bogate w starodrzew, są tu m.in. 500 letnie dęby jako pojedyncze pomniki przyrody oraz całe aleje drzew prawem chronione z reliktowymi porostami.

Na terenie sołectwa znajduje się cmentarz, który sięga początków XIX wieku, nadal stanowi miejsce pochówku dla mieszkańców. Na cmentarzu znajduje się kaplica do pochówków, pozbawiona szczątków ludzkich, które zostały z niej usunięte przez żołnierzy Sowieckich.

W chwili obecnej sołectwo pod względem współczesnych form rozwoju, tj. nowej infrastruktury i małej przedsiębiorczości jest w impasie. Spowodowane to jest dominującym znaczeniem dla sołectwa Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, który posiada prawie całe okoliczne ziemie. Instytut zatrudnia przy tym niewielką ilość okolicznych mieszkańców. Tylko w Czartołomiu istnieją 4 indywidualne gospodarstwa rolne, posiadające niewielki areał.

Sołectwo nie posiada szkoły z tego powodu dzieci uczęszczają do szkoły podstawowej w Charzykowach, a młodzież do gimnazjów i szkół średnich w Chojnicach.

Na terenie sołectwa istnieje i działa świetlica wiejska. Skupia się wokół niej życie kulturalne mieszkańców. Odbywają się zabawy i festyny letnie i okolicznościowe powiązane z konkursami o różnej tematyce.

Wielkim atutem sołectwa jest jego położenie. Ze strony niedalekich Chojnic w kierunku sołectwa ciągnie się wielka pradolina Strugi Jarczewskiej rozdzielająca obie wsie. Widok, który roztacza się na tę pradolinę wielkości - ok.150 ha - pozostawia niezapomniane wrażenie. Ponadto sołectwo posiada dużą ilość XIX wiecznych zabytków oraz dużą ilość starych drzew. Sołectwo może się także poszczycić różnorodnością fauny. Pięknym, charakterystycznym dla sołectwa widokiem są stada żurawi przygotowujących się do lotu. To niezapomniane obrazki okolic sołectwa. Ponadto przez sołectwo przebiegają szlaki turystyczne do Parku Narodowego Bory Tucholskie.

Wszystkie te atuty należało by wykorzystać, aby sołectwo było zauważane i doceniane w swych walorach przez turystów i okolicznych mieszkańców. Można tu odpocząć od zgiełku ulicy, pospacerować podziwiając okoliczną przyrodę i krajobrazy, które są piękne bez względu na porę roku.

2. Inwentaryzacja istniejących zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistemu.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze Walory krajobrazu Walory przyrodnicze Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) Gleby kopaliny	X		X X	X X
Środowisko kulturowe Walory architektury wiejskiej Walory zagospodarowania przestrzennego Zabytki Zespoły artystyczne	X X	X	X	
Dziedzictwo religijne i historyczne Miejsca, osoby i przedmioty kultu Święta, odpusty, pielgrzymki Tradycje, obrzędy, gwara Legendy, podania, fakty historyczne Specyficzne nazwy	X X X X		X	
Obiekty i tereny Działki pod zabudowę mieszkaniową Działki pod domki letniskowe Działki pod działalność gospodarczą Miejsca publicznych spotkań i rekreacji	X X X		X	
Gospodarka i rolnictwo Specyficzne produkty Znane firmy produkcyjne i usługowe Możliwe do wykorzystania odpady	X X		X	
Sąsiedzi i przyjezdni Korzystne i atrakcyjne sąsiedztwo Ruch tranzytowy Przyjezdni stali i sezonowi		X X	X	
Instytucje Placówki opieki społecznej Szkoły Świetlica	X X		X	
Ludzie, organizacje społeczne OSP KGW Stowarzyszenia Darczyńcy i sponsorzy	X X X X			

3. Ocena mocnych i słabych stron sołectwa – analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży udział ludzi młodych w strukturze wiekowej ludności sołectwa. 2. Położenie w sąsiedztwie Parku Narodowego „Bory Tucholskie” i „Zaborskim Parku Krajobrazowym” 3. Istnienie szlaków turystycznych na terenie sołectwa. 4. Czyste środowisko, przepiękne widoki. 5. Uzbrojenie sołectwa w sieć wodociągową. 6. Kanalizacja. 7. Cisza i spokój. 8. Sąsiedztwo jeziora i miasta Chojnice. 9. Świetlica wiejska. 10. Zabudowania dworskie i folwarczne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zubożenie mieszkańców sołectwa 2. Bardzo zły stan dróg. 3. Najkrótsza droga do miasta jest gruntowa. 4. Brak środków na rozwój infrastruktury. 5. Odcinek drogi łączący obie wsie jest ścieżką dla pieszych. 6. Brak komputerów i stałego łącza internetowego w świetlicy. 7. Brak komunikacji MZK z Czartolomiem. 8. Brak możliwości tworzenia miejsc pracy „na miejscu”.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Usytuowanie w pobliżu Chojnic i Parku Narodowego „Bory Tucholskie”. 2. Pozyskanie środków na zagospodarowanie terenów w obrębie obu wsi. 3. Wykorzystanie jako produktu istniejących dworców i zabudowań folwarcznych. 4. Poprawa infrastruktury – połączenie Czartolomia z miastem, połączenie Jarcewa z Czartolomiem wspólną drogą. 5. Budowa drogi Igły - Czartolomie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost bezrobocia. 2. Pogorszenie warunków infrastruktury, i komunikacji. 3. Uzależnienia mieszkańców.

4. Wizja rozwoju sołectwa

Sołectwo Czartołomie – Jarcewo ma się stać miejscem otwartym i serdecznym dla turystów. Odwiedzający nasze sołectwo mają tu znaleźć spokój i możliwość czynnego wypoczynku i rekreacji. Ma być to enklawa spokoju, bezpieczeństwa przyjazna dzieciom i młodzieży oraz spokoju dla ludzi starszych.

5. Program rozwoju sołectwa

Rozwój sołectwa ma nastąpić przez wprowadzenie priorytetów i realizację poniższych celów, projektów oraz zadań.

PRIORYTET 1: Poprawa infrastruktury

Cel 1: Modernizacja i rozwój infrastruktury kulturalnej

Projekty:

1. Dopuszczenie świetlicy wiejskiej w komputery i stałe łącze internetowe.
2. Modernizacja świetlicy.
3. Ogrodzenie świetlicy.

Cel 2: Budowa infrastruktury rekreacyjno – sportowej

Projekty:

1. Remont i doposażenie placów zabaw.
2. Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowych.
3. Zakup ławek do wypoczynku.
4. Utworzenie placów zieleni (zadrzewianie, sianie traw).

Cel 3: Budowa infrastruktury turystyczno – sportowej i technicznej

Projekty:

1. Budowa ścieżek rowerowych.
2. Oznaczenie szlaków turystycznych i wyznaczanie nowych.
3. Tworzenie ścieżek ekologicznych.
4. Budowa parkingów.
5. Remonty mostów.
6. Budowa drogi dla rowerów i pieszych pomiędzy Czartołomiem i Jarcewem.
7. Bieżące remonty dróg i chodników.
8. Budowa jezdni i traktu rowerowo – pieszego Czartołomiu - Chojnice.

PRIORYTET 2: Ochrona dziedzictwa kulturowego i zasobów przyrodniczych

Cel 1: Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego

Projekty:

1. Renowacja istniejących krzyży i kapliczek przydrożnych.
2. Wydanie historii wsi sołeckich Czartołomia i Jarcewa.
3. Wydanie folderu, promocja lokalnej legendy.

Cel 2: Wykorzystanie zasobów przyrodniczych i ich wykorzystanie

Projekty:

1. Wydanie folderu o florze i faunie sołectwa ze szczególnym uwzględnieniem zasobów przyrodniczych parków dworskich.
2. Postawienie tablic informacyjnych.
3. Utworzenie ornitologicznego punktu obserwacyjnego żurawi.
4. Utworzenie „Zielonej Szkoły”.
5. Ścisła współpraca świetlicy wiejskiej z Zaborskim Parkiem Krajobrazowym i Parkiem Narodowym „Bory Tucholskie” w promowaniu zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.
6. Spiętrzenie wody w dolinie Strugi Jarczewskiej w celu utworzenia zalewu, który zwiększy atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną sołectwa.

PRIORYTET 3: Poprawa warunków społeczno – ekonomicznych wsi

Cel 1: Stworzenie warunków do rozwoju małej przedsiębiorczości

Projekty:

1. Tworzenie małych przedsiębiorstw usługowych .
2. Rozwój małej gastronomii.

Cel 2: Integracja mieszkańców

1. Podniesienie poziomu edukacji mieszkańców.
2. Szkolenia i przekwalifikowania.
3. Tworzenie kółek zainteresowań.
4. Organizowanie festynów i imprez okolicznościowych.
5. Zmotywowanie do działania Koło Gospodyń Wiejskich.

Cel 3: Restrukturyzacja gospodarstw rolnych

1. Wspieranie inicjatyw mających na celu tworzenie gospodarstw ekologicznych.

PRIORYTET 4: Ochrona środowiska i opieka nad estetyką sołectwa

Cel 1: Ochrona środowiska

1. Organizowanie tzw. „Akcji sprzątanie świata”.
2. Segregacja śmieci.
3. Zajęcia z młodzieżą i dziećmi o zagrożeniach dla środowiska.

Cel 2: Dbanie o estetykę sołectwa

1. Renowacja budynków, przystanków autobusowych.
2. Koszenie trawników i poboczy dróg ,przycinanie krzewów, zasilanie drzew, krzewów, trawników i kwiatów.

Część II

WSTĘPNE KOSZTY POSZCZEGÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2007 – 2013

2007	
Doposażenie świetlicy wiejskiej w komputery i stałe łącze internetowe	25.000
Modernizacja i ogrodzenie świetlicy	5.000
Połączenie komunikacyjne z Chojnicami	1.000.000
2008	
Remont i doposażenie placów zabaw w Czartołomiu i Jarcewie	40.000
Budowa i wyposażenie wielofunkcyjnych boisk sportowych	30.000
Zakup ławek i przygotowanie placów zieleni	4.000
Budowa drogi Czartołomie – Igły	800.000
2009	
Budowa ścieżek rowerowych, oznaczenie szlaków turystycznych, tworzenie ścieżek ekologicznych	15.000
Budowa parkingów i remonty mostów	25.000
2010	
Budowa drogi rowerowo – pieszej Czartołomie – Jarcewo	160.000
Remonty dróg i chodników	40.000
2011	
Renowacja istniejących krzyży i kapliczek przydrożnych	1.000
Wydanie historii wsi Czartołomia i Jarcewa	3.000
Wydanie folderów	3.000
Budowa punktu obserwacyjnego	1.000
2012	
Utworzenie zalewu	50.000
2013	
Festyny i imprezy okolicznościowe	10.000
Sprzątanie wsi w ramach akcji „Sprzątanie świata”	2.000
Pielęgnacja skwerów zieleni	5.000